

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 22 Noemvrie st. v.

Ieri, în ziua intrării în biserică, s'au împlinit zece ani dela instalarea Înalt Preasfinției Sale Părintelui Arhiepiscop și Metropolitan Miron Roman.

Sîntem adversari sinceri și hotărîți ai Înalt Preasfinției Sale; am dorit să nu fim, am sperat chiar, că se va găsi vre-un mijloc de apropiere între noi și Înalt Preasfinția Sa, însă ni s'au dat semne destul de lămurite, că Înalt Preasfinția Sa nu voiesce ori nu poate să reflecteze la spriginul nostru și nu e dispus ori nu are putință să ne spriginească. Stînd odată lucrurile astfel, e de sine înțeles, că pentru noi ziua de ieri n'a fost o zi de bucurie.

Și dăm expresiune unui sentiment împărțit de marea majoritate a Românilor, când șicem, că ziua intrării în biserică a fost o zi de rău augur pentru Români din țările supuse coroanei ungare.

Nu ni-am fi adus poate aminte de această zi; în mijlocul greutăților, cu care ne luptăm, ea ni-ar fi trecut poate nebagată în seamă: ne aflăm însă în timpul, când congresul bisericesc ar fi trebuit să se întrunească și nu s'a întrunit, și aproape în fiesce-care zi ne vin din toate părțile întrebări asupra cauzelor amănării lui. Între altele un deputat congresual din Bănat ne trimite pentru ziua de ieri un lung articol asupra cauzelor amănării și ne face o dare de seamă despre funcționarea aparatului bisericesc al Românilor gr. or. în timpul celor din urmă zece ani.

Nu am crezut de cuviință a publica acest articol; ni-l rezervăm însă. Deocamdată voim să ne lămurim pozițiunea față cu toți cei ce stăruie în cesiunea aceasta.

„Tribuna“ este organ al intereselor generale. Cestiunile bisericesci fie ale unora, fie ale altora dintre Români, nu ne preocupă decât atunci, când ele au caracterul unor interese, care trebuie să preocupe pe toți Români. Mergem chiar mai departe, și rămânem în rezervă, când e vorba de interese speciale românesci, dacă aceste nu ne par identice cu ale patriei comune. Nu se poate cere dela noi să combatem asemenea interese; ne mărginim numai a nu le susține, a nu ne preocupa de ele. Ori-când însă Români ar aluneca pe clina primejdioasă de a nedreptăți pe alții, ei ne vor găsi alături cu cei nedreptățiți. Căci cel mai de căpetenie interes al neamului nostru este să producem impresiunea unui popor, care nu suferă abuzul de putere.

Numai păstrînd această linie de conduită avem dreptul de a stărui cu toată hotărîrea și fără de nici o șială să li se facă Românilor dreptate în țara lor. Nu o cerem aceasta fiindcă sîntem și noi Români, ci fiindcă numai astfel se poate consolida statul, numai astfel se poate asigura ordinea și dezvoltarea pacinică. Nu interesele speciale ale Românilor, ci interesele comune ale monarhiei și ale Ungariei în deosebi ne preocupă, și câtă vreme le sus-

ținem pe aceste, nici ne temem de asprimea, cu care ne întimpină guvernul, nici perdem speranța, că vom reuși.

Un asemenea interes comun e autonomia bisericii române greco-orientale. Nu din afecțiune specială către Metropolitan Andreiu, nici drept o concesiune făcută Românilor s'a așezat această autonomie, ci pentru-că astfel se restabilie echilibrul într-o parte din societate, se pune capăt unui întreg șir de conflicte, se evitau o mulțime de abuzuri, se înlătura un mare capital de nemulțumiri și se asigura ordinea și dezvoltarea pacinică în ceea ce privește viața bisericească a unei însemnate părți din monarhie. Păstrarea acestui așezământ, apărarea lui, întărirea și dezvoltarea lui nu e dar' un interes special al Românilor greco-orientali: este un interes al țerii, al monarhiei și poate mai presus de toate al Dinastiei, care numai prin dezvoltarea tuturor puterilor monarhiei poate să-și crească mărirea.

Dacă ar fi dar' adevărat, ceea ce ni se spune atât de adeseori că actualul cap al bisericii române greco-orientale n'a apărut, n'a întărit, n'a dezvoltat așezământul, în fruntea căruia s'a aflat, atunci ar lipsi dela datorțiile sale nu numai către Români, ci și către patrie, și către tron. Ear' dacă ar fi adevărat, ceea ce s'a susținut și tot se mai susține, că a lucrat indirect și prin ascuns pentru desființarea așezământului, atunci ar fi un tradator față cu Români, un tradator față cu țara, un tradator față cu tronul.

Și nu-i este nimeni iertat să arunce în fața unui cap bisericesc nisce acuzări atât de grave.

Un lucru admitem, cel puțin deocamdată, unul singur.

Este o nenorocire pentru biserică română greco-orientală, că timp de zece ani de zile a avut drept cap un om, care n'a știut să câștige iubirea credincioșilor păstoriți de dînsul și care a surpat încetul autoritatea scaunului arhipăstoresc.

Acesta e, credem noi deocamdată, singurul izvor al tuturor calamităților, de care ni se plîng cei nemulțumiți, și poate că aceia au mai multă dreptate, care susțin, că congresul nu s'a întrunit, fiindcă Metropolitanul se teme de biserică adunată la un loc.

Prin purtarea sa adeseori echivocă și șovăitoare în viața politică, prin lipsa de tact și ușurătatea, cu care adeseori a tratat cestiuni bisericesci și oameni cu oare-care trecere, prin ușurința, cu care a trecut peste șoaptele răuvoitoare în ceea ce-i privește viața privată, actualul cap al bisericii române greco-orientale și-a înstrăinat atât de mult inimile, încât nimeni nu-l mai poate susține fără ca să se compromită în opinia publică română.

Aceasta e nenorocirea!

Nu răutatea premeditată, ci lipsa de înțelegere a făcut, ca după zece ani de păstorie, păstorul să se afle în fața unei turme mahnite, străin isolat, chiar dușmănit.

A fost grea sarcina, omul n'a adus cu el destulă vocațiune, ca să o poată purta, și a fost strivit de ea.

Să sperăm, că în timpul celor zece ani viitori se va șterge impresiunea produsă de cei zece trecuți.

Nu! noi nu mai avem dreptul de a spera nimic.

Înalt Prea Sfinția Sa trebuie să deștepte însuși în noi speranța și să o nutrească prin zelul ce va dovedi: noi stăm cu inimile deschise și nimic nu dorim mai mult, decât să ne putem strînge cu încredere și cu iubire fiiască împregiurul capilor noștri bisericesci.

Mult a pierdut Metropolitanul Miron renunțînd la această iubire, și mică, neînsemnată, vrednică de batjocură e răsplata, pe care a primit-o în schimbul acestei pierderi!

Puntea nu e încă ridicată.

Statistica instrucțiunii.

Ministerul de instrucțiune a publicat zilele aceste al treisprezecelea raport scolar, care cuprinde datele statistice privitoare la instrucțiune pentru anul scolar 1882/83.

De câte ori ne aflăm față cu cifre statistice oficiale, mai ales dacă ele privesc naționalitatea, sîntem cuprinși de oare care nedumerire, căci ne este știută slăbiciunea cercurilor noastre oficiale de a face, pe cât se poate, să dispară din statistica Ungariei tot ceea ce nu e element maghiar. Sînt însă oare-care margini, preste care nu poate să treacă nici cea mai deplină bunăvoință oficială, și în aceste margini datele oficiale au și ele valoarea lor: ele ne arată cum stau lucrurile în cel mai rău cas pentru noi.

Dănd dar' cifrelor această valoare, ne vom da seamă despre importanța lor.

Copiii obligați.

Între copiii obligați a merge la școală se socotesc cei ce se află în vîrsta dela 6 până la 15 ani.

Cifra acestor copii e importantă nu numai pentru instrucțiune, ci totodată și pentru apăsarea mișcării populațiunii în genere.

S'a constatat, că în primul an după nascere mor foarte mulți copii, în deosebi în Ungaria, după număratoarea dela 1870, vreo 25 la sută. Nu însă pretutindenea și nu la toate popoarele proporțiunile sînt aceleași. Astfel în comitatele cu populațiune română au murit 21—23, câtă vreme pe șesul țerii unguresci, spre Budapesta și Timișoara, 26—28 la sută.

În ceilalți patru ani următori, adică până la vîrsta de cinci, mortalitatea e mai mică, dar' tot foarte însemnată, astfel, că în timp de 5 ani mor preste 40%, adică jumătate aproape din cei născuți.

Dela șese ani înainte mortalitatea e foarte mică până pe la 15 și apoi până pe la 30 de ani.

Copiii obligați a cerceta școala sînt dar' o parte mai mult ori mai puțin sigură a populațiunii. Dacă sînt mulți, putem să fim încredințați, că mortalitatea a fost mică în primii cinci ani și că vom avea în timp de zece, cincisprezece ani mulți oameni capabili de a se hrăni ei înșiși, căci acești copii nu mor, ei sînt câștigați pentru viață.

Cu toate aceste se poate ca tocmai mărirea acestei cifre să fie un semn despre starea ticăloasă a populațiunii, căci ea nu e absolută, ci relativă.

Să ne închipuim o populațiune de 1000 de suflete, între care 170, adică 17% copii obli-

gați a umbla la școală, ear' ceilalți sînt copii mici, oameni în vîrstă și bătrîni.

După datele adunate la 1870 în comitatele cu populațiune română o nascere cade pe 23, ear' o moarte pe 32 suflete. Presupunînd dar' stări normale, în timp de un an se nasc la 1000 suflete vreo 44 copii și mor cu totul 32 oameni, ceea ce face la sfîrșitul anului un spor de 12 suflete.

Scim însă, că în primul an moare aproape a patra parte din cei născuți, ear' în primii cinci aproape jumătate. Putem dar' lua pentru primul an media de vreo 39 copii, căci din cei 44 cinci au murit, ear' alți cinci ori șese au să moară până la finea anului. Ear' pentru anul al cincilea luăm vreo 23 copii, căci cei 39 din anul întâiu se reduc succesiv prin moarte până la aproape jumătate din patruzeci și patru.

Popolațiunea de 1000 suflete va avea dar' următoarea compunere:

Copii ce se află în anul întâiu . . .	39
„ trecuți de un an (44—10) . . .	34
„ „ „ doi ani	30
„ „ „ trei ani	27
„ „ „ patru ani	25
„ „ „ cinci ani (44—21) . . .	23
Copii mici	178
Copii obligați la școală	170
Indivizi dela 15 ani în sus	652
Popolațiunea totală	1000

În cursul acestui an proporțiunile se schimbă, dacă atât născerile, cât și mortalitatea nu rămân ca în anul trecut.

Dacă se nasc mulți copii și mortalitatea e mică, atunci se sporesc copiii mici, se sporesc indivizii în vîrstă înaintată cu cei ce trec în acest an vîrsta de 15 ani, în vreme ce cifra copiilor obligați rămîne mai mult sau mai puțin staționară; rămînînd dar' tot atîți copii obligați, cifra e relativ mai mică, de oare-ce sînt mai mulți copii mici și mai mulți indivizi trecuți de 15 ani.

Să presupunem, că în loc de 44 se nasc 50 copii și în loc de 32 mor 26 indivizi. Atunci până la finea anului al doilea populațiunea se va spori cu 24 suflete, 2.4%.

Dacă vom presupune, că dintre morți 16 sînt copii până la cinci ani, atunci vom avea la începutul anului al treilea (178+50—16) 212 copii mici. Însă 23 dintre aceștia, împlinind vîrsta de 6 ani, trec în categoria celor obligați la școală. Rămîn dar' (212—23) 189. Sporul e de 11 suflete, adică, la 178, preste 6 procente.

Copii obligați a umbla al școală nu se sporesc în aceeași proporțiune.

Să presupunem, că dela 6 până la 15 ani au murit trei copii. Nu vor fi dar' (23—3) 20 copii, care trec vîrsta de 15 ani, și intră în categoria a treia. În locul acestora vin însă 23, care intră în categoria celor obligați. Vom avea dar' (170—20+23) 173 copii obligați, ceea ce face un spor de 3, adică, la 170, abia 1.7%. Bătrîni, în sfîrșit, vor căde cu (26—16) 10 prin moarte și se vor spori cu 20, care trec în anul al 16-lea, vor fi dar' (652+20—10) 662, un spor de 10, ceea ce face la 652 un spor de 1.5%.

Proporțiunile vor fi dar' următoarele:

Copii mici	189.
„ obligați la școală	173.
Indivizi trecuți de 15 ani	662.
Popolațiunea totală	1024.

Pe când dar' în primul an 170 copii obligați făceau 17% din populațiunea totală de 1000 suflete, în anul al doilea 173 nu fac decât 16.89% din populațiunea totală de 1024 suflete.

Și cu cât născerile vor fi mai numeroase și mortalitatea va rămîne mai mică, cu atât va scăde și cifra copiilor obligați la școală. Dacă doi, trei, patru ani dearîndul se vor născu mulți copii și vor muri puțini indivizi, cifra celor obligați la școală se va coborî la 16, 15, 14, ba

chiar la 13 și 12 procente, cum și este în unele părți.

Din contra, dacă mortalitatea e mare, atunci sufletele se îngâmădesc la vârsta de la 16 până la 30 de ani, unde e totdeauna mai mică.

Astfel cifra copiilor obligați la școală este una dintre acelea, din care putem trage concluziune pentru starea populației totale: ea este mare în perioadele, când e mare mortalitatea, și este mică, dacă oamenii trăiesc mult, căci atunci se îngâmădesc sufletele atât mai jos de 6, cât și mai sus de 15 ani.

După datele oficiale s'au numărat pentru anul 1882/3 2,242,537, copii obligați a umbla la școală ceea ce face 16.33% din populația totală.

Împărțiți prin naționalități copiii obligați ne dau următoarele proporțiuni:

Ruțeni . . .	70.134	adeacă	20.40%	din	popor. tot.
Slovaci . .	322,543	"	18%	"	"
Maghiari	1,073,123	"	17.30%	"	"
Serbo-Croați	99,623	"	16.40%	"	"
Germani	313,421	"	16.30%	"	"
Români	363,693	"	14.60%	"	"

Dintre toate popoarele ce trăiesc în țările supuse coroanei ungare noi Românii sîntem dar' aceia, care au cea mai mică cifră, urmează apoi Germanii, Slavii de Sud, Maghiarii și tocmai la urmă vin Slavii de Nord.

Nici că se poate altfel. Ne aflăm în o perioadă de mică mortalitate între copii.

În decenii trecut am suferit foarte mult de deosebite boale epidemice, între care cu deosebire cholera, și angina difterică au scăzut numărul copiilor, ce la 1882/3 erau în categoria celor obligați la școală. Încă pe la 1879 am intrat însă în o perioadă mai norocoasă și de la 1880 înainte mortalitatea între copii a fost mică, astfel, că încetul cu încetul crește cifra copiilor mici și scade a celor obligați a umbla la școală, încât nu ne îndoiim, că pentru anul 1883/4 ea va fi mai mică, apropiându-se de 13%, care e cea normală la noi.

La Slovaci și la Ruteni ea pare a fi cu totul anormală, și nu ni-o putem explica decât prin mizeria, care a silit pe o parte însemnată din Slavii de Nord să emigreze. Prin această emigrare s'a scăzut apoi cifra celor trecuți de 15 ani și prin urmare s'au împușinat și nașterile, și astfel cifra celor obligați a devenit excesivă.

La Maghiari ea este și a fost totdeauna mare mai ales fiindcă e mare mortalitatea între copiii mici deși altfel nici durată vieții nu e lungă. (Va urma.)

Revistă politică.

Sibiu, 22 Noembrie st. v.

Întreaga presă maghiară se ocupă cu prelegerea d-lui Rieger. Pe când însă foile opoziționale primesc enunțările conducătorului cehic cu prevenire, fie chiar și pe lîngă oare-care rezerve: organele d-lui Tisza manifestează receală față cu ofertul din Praga; ba și iarul cel mai acreditat guvernamental în ciuda limbei ger-

mane, în care e scris, și cu toate protestările sale proprii, adevărat „Pester Lloyd“ merge până a respinge hotărît și chiar cu o suficientă sarcastică apropierea „intimă“ dintre Maghiari și Cechi, precum a propus-o *leaderul* „Bohemiei“. Foaia „conducătoare“ din Budapesta neagă cu desăvîrșire paritatea dintre Ungaria și Bohemia, deoarece aceasta din urmă „formează numai o parte a aceluia factor paritetice cu Ungaria, cu care s'a încheiat acel pact bilateral, pe care îl numim *transacție*“. Cu privilegiul acesta „Pester Lloyd“ emite unele „părerii“, destul de „interesante“ spre a merita să fie puse sub ochii cetitorilor noștri. Eacă-le:

„Ce dăce d-l Dr. Rieger despre raportul Cechilor cu Slavii din țările coroanei ungare, ne lasă, sincer fie spus, cât de indiferenți. Slavii noștri și dinșii aici de o măsură de libertate atât de plină și — între marginile tare largi ale legii — și de independență națională, încât la dinșii — abstrăgîndu-se dela nise fanatici și speculații singuratici, — agitațiunile îndreptate în contra statului ungar sau a națiunii maghiare nu află teren. Acești Slavi sînt prin urmare patrioți buni maghiari și dinșii nu sînt vrednici de a fi vătămăți prin prepusul ca și când dinșii ar rămâne numai până atunci patrioți buni, până când ar veni cineva din afară, care să-i sumuțe în contra noastră. Afară de aceea din norocire pentru întărirea ideii de stat ungar și răspîndirea naționalității maghiare ne stau la îndemână mijloace legale atât de puternice, încât în această privință nu sîntem de loc avizați la nice o grație străină.

„Nici nu ne ocupăm deci mai departe cu acele distincțiuni subtile între „panslavism politic“ și „panslavism literar“ carea o face Dr. Rieger în vorbirea sa; acesta e un joc de cuvinte, care pentru noi nu are nici interes nici preț; noi vom urmări cu simpatie cordială promovarea și dezvoltarea internă a fiecărei naționalități ce se află în patria noastră, cîtă vreme se mișcă între marginile legale și nu lovesce în idea statului maghiar; ori-și-ce năsuință ce trece peste acele margini o vom combate cu mijloacele cele mai extreme, prezentându-se ea fie sub ori și care mască...“

Reforma casei magnaților se părea la început — mai cu seamă după transacția cel puțin la aparență isbutită cu dl Sennyey — pe deplin asigurată. Sînt semne însă, că nise factori foarte importanți, în prima linie cel clerical-catolic, apoi și o seamă de magnați, nu vor să înțeleagă, că va fi mai bine pentru ei, dacă vor renunța la o parte considerabilă din drepturile proprii. „Neues Pester Journal“, altcum și el „liberal“, e destul de pesimist în privirea eventualei majorității din casa magnaților, când va veni la votarea proiectului de reformă.

Biserica luterană din Ardeal, vedîndu-se neconsiderată în proiectul de reformă al casei magnaților, a adresat prin consistorul seu cu data de 24 I, c. n. o petițiune către casa deputaților, în care se roagă „să fie tractată după aceleși principii de drept, ca și biserica romano-catolică de rit latin și gre-

cesc, ca și biserica greco-orientală și cea unitară din această țară, și a nu fi pusă, încât privesce dreptul de reprezentare în acea casă înaltă, după celelalte biserici amintite.“

Preste așteptare curînd „cestiunea macedoneană“ trup s'a făcut. Când am cetit cele dintău sciri despre „atrocitățile macedonene“ ne-am temut numai decît, că are să se aleagă oare-ce din această afacere. Am crezut însă că întocmai ca și cu „atrocitățile bulgare“ lucrul chiar și pentru decorul diplomatic se va mai trăgăna vreme de un an sau doi, până-ce va eși la iveală „cestiunea“ în înțelesul diplomatic al cuvîntului. Dar' n'au trecut decît abia săptemăni, și eacă ce ne împărtășesc un organ totdeauna bine informat, cu deosebire în ale politicii externe, „Pol. Cor.“ într'o telegramă din Petersburg ddo 2 Decembrie n.: Rapoarte consulare rusesci din Macedonia vorbesc despre persecuțiunile populațiunii bulgare creștinesci, ceea ce provoacă în Rusia o mișcare cu atât mai mult, că autoritățile turcesci sînt învinovățite de o conivență oarecare. În cercuri guvernamentale rusesci există opinia, că puterile signatara ale tractului de Berlin ar trebui să se îngrijească de garanțe de siguranță pentru creștinii lăsați sub stăpînire turcească și că prin urmare acele puteri ar ave datoria de a schimba stările din Macedonia. Va se dăce signalul e dat, acțiunea cu încetul se va iniția precum se vede.

Din dieta Ungariei.

(Urmare)

Luca Enyedi: Declară că e o ruină economică, când guvernul e silit a storce dela cetățean și cel din urmă argint. Dacă Ungaria dăce Enyedi, nu-și poate sana finanțele ca Italia sau România, aceasta e o urmare a rapoartelor noastre coloniale față cu Austria.

Augustin Beksics: Polemisează cu Ugron. recunoaște că bugetul Ungariei a crescut, spune însă că toate puterile și-au sporit bugetele. În Ungaria societatea e indiferentă față cu progresul cultural și toată sarcina dezvoltării culturale cade în sarcina statului apoi continuă: „Ce s'a ajuns pe terenul culturii și al maghiarizării e de a se mulțumi în cea mai mare parte statului și numai foarte puțin societății. Statutul maghiar e așa de consolidat — aceasta o putem dăce cu mândrie — încât nice o constelațiune europeană nu-l poate șgudu.“

Coloman Thály: Să nu fim prea încreduți!

Gustav Beksics (continuînd) tocmai de aceea nu împărtășesc părerea aceea, că viitorul rasei maghiare ar atîrna dela biruința asupra slavismului; dînsul preste tot nu aprobă procederea acelor, cări cu ori ce preț vreau să pună la cale un antagonism înarmat între rasa

maghiară și Slavism. Acest antagonism există cel mult pe terenul culturii. E vorba de aceea, că cultura slavoană propășitoare, față cu care cea maghiară și astăzi mai e superioară, se întîmpine la poalele Carpaților totdeauna o cultură superioară. Aceasta afirmă dela societatea maghiară. Tocmai de aceea însă ar fi critic, dacă societatea maghiară ar dovedi în privința culturală mai puțină capabilitate.

În timpul mai din urmă societatea maghiară n'a isbutit în faptă cu nici o acțiune. Dacă a și început una, apoi îndată s'a oboșit și a transmis sarcina statului. (Aprobare în dreapta: Voci: Ciangăii!) Astfel s'a întîmplat în cauza repatriării Ciangăilor; astfel s'a întîmplat în Slavonia, unde societatea maghiară s'a retras dela lupta pentru interesele naționale, până ce și statul a trebuit să se lase de Slavonia. Adevărat că societatea maghiară a câștigat merite strălucite nepertoare pentru transformarea democratică a constituțiunii, ba și pentru restabilirea ei, dar' cu atata par' că puterea ei s'a slăbit, îi s'a dat învătătura de a urî (!) luîndu-i prin aceasta energia, îi s'au vătămă îndemmurile puterii sale, înstăinându-o dela liberalism și făcîndu-o slugarnică tendențelor retrograde.

Liberalismul, al cărui nume și rol se pot schimba, este și a fost totdeauna un factor principal al progresului. S'a ivit o reacție, dar' nu în cercurile guvernului, ci în cele ale societății. Elementele ei au fost sfărîmate. Slavismul e puternic, fiindcă el nu cunoaște clasele sociale și Slavismul va mai prinde în viitor putere, pentru-că nu este expus primejdiei, ca contrastele claselor sociale să se ascuță prea tare. Prin direcția retrogradă, prin lupta claselor societatea noastră a devenit incapabilă de a-și împlini misiunea. Și aceasta nu se va îndrepta, cîtă vreme nu se nasce din gentry o clasă de mijloc. Aceasta se poate întempla numai în virtutea principiilor democrației și ale liberalismului. Și noi vom ave clasa noastră de mijloc; atunci va fi progresul cu puțință și societatea va privi înfiorată la abisul, a cărui margine a fost împinsă de aceia, cari au oprit-o pe calea progresului cultural și liberal; atuncia societatea maghiară va fi în stare, a lua o parte din sarcinile statului asupra-și, și atuncia va peri și deficitul, căruia guvernul i-a și făcut sfîrșitul în ordinar. Acest guvern a susținut continuitatea liberalismului. Partidul liberal și guvernul liberal își vor face datoria și pe viitor.

Cronică.

Numiri. S'au numit d-nii Carol Bókay controlor de vamă la Vulcan și Mih. Péter perceptor de vamă la Bran: dl Constantin Wrgovics oficial la oficiul de dare din Făget și dl Gézá Krepelka oficial la oficiul de dare din Arad.

Prelegeri publice. Trebuința unei scoale române centrale în Sibiu a fost și este adînc simțită. În scopul înființării acestei scoale, cele trei parochii gr. or. au fost exmis, sînt acum vre-o 2¹/₂ ani, o delegațiune cu însărcinarea de a face pregătirile necesare. Delegațiunea a avut

Foița „Tribunei“.

Soldatul norocos și nenorocos.

Traducere din limba germană.

de

Alexandru C. Tălășescu.

I.

Era cam pe la finea carnevalului, într'o zi senină și plăcută, când micul oraș Halle, altcum de tot pacinic, care numai din când în când se neliniștea de cătră glumele neafectate ale studenților, fu transformat într'un bălcu înțreg. De ar fi venit Francezii, ori Turcii în contra orașului, nu s'ar fi putut face mai multă alergătură în dreapta și în stînga, ciocnire de capete și gălăgie, ca prin prea nevinovata veste, că studenții au de gînd să de o reprezentațiune teatrală. Pe strade, prin băcării se formau grupe, se făceau visite anume spre a se întreba reciproc despre noutăți, ear' în vremea ce cafeaua de cină aburia pe masa așternută cu atâtea și atâtea tăcămuri cu flori, cicălitura și gîgăitul despre asta, spre mîntuirea Capitolului, nu avea sfîrșit. Și Capitolul întru adevăr se părea a fi în primejdie mare.

Cocoana consilierului Günther, altfel o damă prea onorabilă, veni de tot emoționată la co-

coana profesorului Dominicus, unde se arătă surprinsă de cea mai mare plăcere, că găsi aci și pe cocoana maiorului Schwedemühl. Damele nici că așteptară, până-ce se va goli castronul barșos, ci îndată se lăsară într'o flecărire asumuțătoare.

„Studenții au să de o reprezentație teatrală“, începî doamna Günther cu obișnuită-i delicateță diplomatică, lăsînd la o parte scruțarea secretă, „ce sciți d-voastră despre ea, stimată doamnă Dominicus?“

„Nimic mai mult“, răspuse ea, „decît, că aievea așa ceva și-or fi pus de gînd și că vor juca comedia lui Lessing: „Mina von Barnhelm“.

„Ah! da, cunosc piesa“, grăi și soția maiorului Schwedemühl, „Mina de Barnhelm“, sau „soldatul norocos“. Însă la piesa aceasta, se cer și două dame, cine vor juca rolurile aceste?“

„Chiar astă e cestiunea, doamnă dragă“, reflectă doamna Günther, „fără îndoială domni studenții compează, și au de gînd să ceară concursul fetelor noastre. Noi însă trebuie să ne punem în conștelegere, și sper, că toate damele culte, — consiliereasa își ia o positură Iononică, — vor refusa cu unanimitate încrederea d-lor studenți.“

„Dar' totuși, sînt între studenți și tineri cum se cade,“ rișcă să reprobe d-na Dominicus. „Fără nici o îndoială,“ răspuse doamna

Schwedemühl, „dar' acestia de sigur, că nu iau parte la comedia și în tot cazul e faptă, că d-nii studenți în timpurile din urmă s'au corupt într'un mod ne mai auzit, au părăsit și-și bat joc de morală și bunacuvîință, au principii primejdioase despre religione și vreau să restoarne statul, îl amenință unde numai li se dă ocaziune. Până aci fuseserăm expuse acestor bande necioplite, fără ca să putem scăpa de ele, acum însă se apropie ciasul răsbunării. Fetele noastre nici la un cas nu sînt voinică să joace cu ei împreună.“

„Potrivit principiului d-tale,“ aprobă soția maiorului, „noi trebuie să mijlocim iute între dame o conjurațiune.“

„Conjurațiune chiar, nu se poate numi planul dictat de cele mai nobile simțeminte,“ grăi d-na Günther, „ci mai bine o judecătorie pedepșitoare.“

„Mi se pare, că aud pe dl profesor, care chiar acum se întoarce dela prelegere,“ dăce d-na Schwedemühl, „d-sa ar pute mai bine să ne —“

„Dominicus!“ resună glasul profesoresei, „Dominicus, vino numai nițel.“

Profesorul intră, se apropie cu reverință profundă de masă și sărută cu respect mai întău mîna consilieresei, apoi a maioritei.

„Ce atitudine ai luat față cu comedia proiectată a studenților, stimată d-le profesor?“ începî d-na Schwedemühl.

„Comedia studenților?“ dăce profesorul înholbat.

„Eu nu știu nimica despre ea; în anul trecut am fost propus pentru reprezentare o comedie în limba latină a lui Plautus, dar' n'am putut-o scoate la cale.“

„Nu e vorba acum de Plautus, ci de o comedie în limba germană,“ replică dna Günther, „la care d-nii studenți ne cer fetele să joace cu ei.“

„E o idee de tot bună,“ dăce profesul, „teatrul este cultivător în gradul cel mai înalt, mai ales pentru tineri. Deci din parte-mi nu mă împotrivesc.“

„Dar' tu trebuie să te împotrivesci, dragă bărbățele, — îi curmă graiul nevastă-sa, „fetele noastre nici la un cas nu pot să joace cu ei.“

„Cum gîndesci, grăi profesorul,“ dar' doamnele să mă scuse; am o idee bună asupra vorbirii caralei din Antigone și trebuie să o pun îndată pe hîrtie.“

„Șci deja dta, că studenții au să joace comedie?“ începî domnul farmacist pe când ungea un plastru birtășitei dela „Leul“, o piesă în care apar și subrete. Eu și mulți alții sîntem hotărîți a nu ne lăsa fetele să joace cu ei.“

„Să joace? Cum? unde?“ întrebă brutăreasa, care chiar atunci intră și puse pe masă o recetă de un jumătate cot de lungă.

să întîmpine multe greutăți mai ales financiare. Este însă întemeiată speranța, că deja cu începerea anului școl. următor, această școală mult dorită, va începe să funcționeze.

În lipsa de mijloace bănești suficiente întru realizarea scopului ce urmărește, delegațiunea, după cum sîntem informați, a căutat să angajeze mai mulți bărbați pentru ținerea de prelegeri publice în favorul școlii de înființat. Șirul de prelegeri se va începe Duminecă în 2/14 Decembrie. La timpul său vom publica programul întreg.

Planuri de zidire pentru școlile românești de fetițe cu opt clase și cu internat au intrat în urma concursului din 10 Octombrie a. c. în număr de nouă și sînt expuse spre vedere în cancelaria asociațiunii transilvane strada Morei Nr. 8 până în 10 Decembrie dela 10 până la 1 oară d. a. în fie-care ți.

Advocați noi. Dl Dr. Pompiliu Isac din S. Sebeș a făcut cenzura de avocat la 1, ear' dl Dr. Vasile Preda, din Sibiu, la 2 Decembrie. Le urăm noilor advocați succese în cariera ce li s'a deschis.

Necrolog. Georgiu Ribariu, oficial reg. de telegraf în Pesta a reposat în 30 Noembrie n. în al 39-lea an al vieții.

Ciangăii din Ghioroc (lîngă Arad) — precum cetim în diarele ungurești — se află în cea mai mare miserie. Cele 95 de case menite pentru ei s'au clădit, dar' ele sînt mai toate așa de umede, încât în lăuntru lor sînt pline de mușgăi. Se poate ușor înțelege, ce sănătoase vor fi. Bieții oameni au mai pierdut în urma frigului și lucrul și n'au prin urmare nici un izvor de chiverniseală. Copii lor sînt învălși în zdrențe și adeseori îmbrăcați numai cu o cămașă în frigul acesta.

Calea ferată Dej-Bistrița. Adunarea generală extraordinară a comisiunii liniei ferate de Someș a hotărît zidirea liniei ferate Dej-Bistrița. Pentru acest scop societatea căii ferate Dej-Bistrița a conces liniei ferate Someșene toată suma de care dispune. Un anteprenor s'a declarat gata a lua executarea lucrărilor pentru suma de 1.400.000 fl. Comitele suprem Desider Bánffy, președintele căii Someșene, a spus că acțiunile primitive sînt plasate.

Aristocrația ardeleană și noua lege pentru reforma casei de sus. În urma censului de 3000 fl. impus de noua lege pentru reforma casei de sus, după cum scrie „Magyar Polgár“ vor pute intra în noua casă de sus ca membri numai 8 magnați din Ardeal: contele Marc Bethlen (7,682 fl. contribuție anuală), contele Georg Bánffy (7,226 fl.), bar. Albert Bánffy (6,774 fl.), contele Samuil Teleki (5,851 fl.), contele Georg Haller (4,428 fl.), contele Carol Teleki (3,295 fl.), contele Ioan Nemeș (3,162 fl.) și bar. Carol Huszár (3000 fl.). Până acum numărul membrilor aristocrației din Ardeal a fost 97 virilisti.

Anghina a pustiit înfricoșat între copii din Poiana Aiudului; acum a început a face jertfe între juni. Numărul morților se urcă la 120 în aceea comună, unde numărul sufletelor abia se urcă la opt sute. De asemenea omoară această boală epidemică în Lopada română, Aiudul-de-sus și în Aiud.

Înțelepciunea Sécuiului. „Avînd să șadă unul în închisoare 4 zile, treaba se poate is-

„Apoi nu scii, că studenții vor juca teatru?“ întrebă birtășița.

„Cum? Acești domni delicați, cari noaptea ne schimbă firmele, așa, că de-asupra prăvăliei pe unele puteai ceti: „Cunigunda Schwazl, moașă?“

„Și de-asupra porții dela ospătaria mea, strigă birtășița: „Întrearea oprită pentru oameni străini.“

„Acești necredincioși,“ continuă brutăreasa, „cari sparg lămpile, ciomăgesc caraolele, și în biserică ne leagă pantlicele dela pělării și fac alte asemenea glume ne mai pomenite.“

„Pentru aceea, eu dic,“ începî din nou dl farmacist, luînd cu precauțiune o prisă, „noi trebuie să ne arătăm uniți și să le tăiam calea prin oprirea fetelor noastre dela joc.“

În câteva ciasuri complotul fu general, fiecare dintre domnii Flistenii se așteptă la un atac din partea studenților și se pregătiră toți la discursuri bine potrivite, însoțite de nisece mutre sarcastice, dar' surprinderea și măhnirea lor ajunse la gradul cel mai înalt, când studenții nici că merseră, ba paremi-se, că nici în gînd nu aveau să roage cooperarea frumoașelor Filistene din Halle. (Va urma.)

prăvi astfel ca să șadă doi câte două zile.“ Astfel argumentă de curînd un Sécuiu înțelept înaintea judecătoriei din Covasna, fiind condamnat pentru vătămarea de onoare, la arest de 4 zile. Bietul Sécuiu voia să scape cu două zile de închisoare, dar' și în aceste două zile voia, să aibă societate ca să nu i se urască. Cu gîndul acesta a adus cu sine și pe frate-sau și a spus apoi judecătorului înțeleptul său plan. Legea penală însă nu prevede acest geșeff de împrumutare frățească și judecătorul prelîngă toată inima bună, nu a putut să se învoiască cu împărțania Sécuiului. Nu 'i-a rămas bietului Sécuiu decît să se supună și să sufere singur pedeapsa dictată de legea nemiloasă și fără reson.

Lacul Platten a înghețat. Aceasta e una dintre cele mai rari întîmplări, ba se poate dice că e unică în felul său în acest secol. Lacul a înghețat în luna trecută.

Balul universitar din Agram. Se scrie din Agram că neșinerea balului universitar de acolo dă mult de vorbit. Toată neînțelegerea se dice că a inscenat-o opoziția pentru a da un afront soției Banului, carea primise deja patronatul balului. E cunoscut că au intervenit cei mai distinși conducători ai opoziției. Se dice că parola opoziției e de a lua față de Banul aceeași finută ca Italianii față de locuitorul austriac din Veneția. Poporațiunea Agram-ului dorește, ca balul să nu se aranjeze pentru a încungiura astfel un scandal mai mare.

Camera României a început discuția în privința alegerilor contestate.

Institut pentru oficeri. Din inițiativa ministrului de război al României s'a înființat la Paris un institut pentru oficerii elevi din România ai școlii politehnice, în scop ca aceștia să poată urma cursurile grafice, pe cari ca externi nu le pot urma în școala politehnică. Pe lîngă oficerii, mai au voie a urma și cei-lalți tineri români elevi ai aceleiași școle.

Sergenții din România cari au depus examen în Iunie trecut vor fi în curînd înaintați la gradul de sub-locotenenți.

Fabrică pentru confecționarea îmbrăcămintei oficerilor se va înființa la București.

Teatral. În stagiunea de eamnă se va reprezenta la teatrul național din București „Ovid“ comedie de V. Alexandri.

Dra Carlota Leria la Galați. Diarele din Galați ne anunță, că primadona română, mult simpatica dra Carlota Leria, ce acum este angajată pentru sezonul de iarnă la teatrul regal „Convent Garden“ din Londra, a sosit ieri în orașul Galați împreună cu dra Elena Vicol, prim-premiu a conservatorului din Iași. D-lor vor da un concert în sala teatrului celui mare din localitate în ziua de Mercuri 21 Noembrie. v.

Navigațiunea pe Dunăre între Viena și Orșova e împedecată din cauza înghețului. Direcțiunea societății de navigare a publicat un raport în această privință, în care se dice că îndată-ce apa va fi curățită de ghiață, comunicațiunea se va restabili.

Principesa Sturza, soția reposatului domn al Moldovei Mihail Sturza, a donat comunei Iași suma de 10,000 franci, pentru a fi distribuită săracilor din acest oraș.

Aniversarea de 50 ani a școlii centrale de fete din Iași. La 25 Noembrie oara 1 post-meridiane va avè loc, dice „Liberalul“, a cinci-zecea aniversare a școlii centrale de fete din Iași cu programa următoare:

1. Rugăciunea, cor. 2. Te-Deum. 3. Darea de seamă despre începutul învățămîntului și în special despre școala centrală de fete. 4. Recitarea poemei „Dan Căpitan de plaiu“, de V. Alexandri. 9. Un imn, cor. 7. Recitarea baladei „Mircea cel Mare și solii“, de D. Bolinteanu. 8. Drapelul școlii.

Foc mare la Galați. Duminecă noaptea spre Luni pe la oarele 3 jum., un incendiu a izbucnit la fabrica de făină a fraților Hristoforato, de pe strada Traian, în Tergul-Nou. Focul s'a ivit dela o dependență a fabricii, unde se aflau căruțele; de aci s'a comunicat la hămbarul cu produse și apoi la fabrică. Atunci fu un spectacol înfiorător, scrie „Vocea Covurluiului“, mare parte din oraș era luminată ca ziua. În vreo două ore totul s'a comunicat la o casă despre apus a d-lui Lipa Braunstein, care asemenea a ars. S'a mai comunicat și la un colț a băiei evreiesci, ce se afla în dosul fabricii, strada Ciojocarilor, însă aci a fost înădușit la ivirea lui. Casele d-lui Braunstein erau asigurate. Fabrica propriu dișă este asigurată, nu însă și dependențele cu produsele din ele. Pagubele se urcă la aproape 500 mii lei.

Din Bulgaria. Guvernul bulgar a prezentat sobraniei un proiect de lege pentru baterea de piese de argint de câte 5 franci în suma de 5 milioane.

Numărul emigraților din Germania în anul acesta a fost cu mult mai mic decît în anii trecuți. Dela 1 Ianuarie până la sfîrșitul lui Octombrie a. c. au emigrat cu totul 135,090 indiviși, cu 18,304 mai puțin ca în anul precedent.

Principesa Dolgoruki văduva Țarului Alexandru II, după cum află țiarul din Paris „La Patrie“, voiesce să se mărite după contele italian di Avarna, care a demisionat în zilele aceste din postul de prim-secretar al ambasadei italiene. Principesa ar fi încă și acum frumoașă, ear' feciorul ei cel mai mare seamănă până într'un fir de păr cu tatăl-sau.

Un omor la palatul de justiție din Paris. Din Paris se telegrafează cu data 16 Noembrie: Mai de mult samsar, Morin a fost condamnat la doi ani închisoare, pentru că a calomniat pe soția deputatului și poetului Clovis Hugues. Morin a apelat și cauza era să se judece astăzi. Însă apărătorul lui Morin ceru amânarea pe 14 zile, cea ce s'a acordat. Doamna Hugues, foarte supărată ca cestiunea nu se termină, a tras cu revolverul, pe scara palatului de justiție, asupra lui Morin care a căzut jos, dar' fără a fi fost lovit de moarte. Se susține că Clovis Hugues ar fi strigat către soția sa: „Mai trage!“ și când Morin s'a sculat, a primit un glonț în cap și a căzut earăși la pămînt. Preste tot doamna Hugues a dat patru focuri. Mai multe persoane au sărit asupra soților Hugues, care au fost arestați. De oare-ce Hugues este deputat, s'au dus trei deputați la tribunal să ceară liberarea lui.

O altă telegramă din Paris mai spune, următoarele: Pe când doamna Hugues cu soțul său și cu avocatul Gaineau scoboriau scara, zări pe Morin și dete patru focuri de revolver asupra lui. Fiind arestată, ea a declarat comisariului poliției, că crede a fi omorît pe omul, care de doi ani a omorît-o încet prin calomniile crude.

Expoziția

Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Reuniunea femeilor române din Sibiu adresează tuturor celor ce doresc a-i sprigini scopurile nobile șirurile următoare:

„Apelul nostru dela 10/22 Maiu a. c. a fost întîmpinat cu căldură mai în toate părțile locuite de Români.

Ne-a surprins preste așteptare zelul și generositatea, cu care a concurs publicul român la înaintarea scopului acestei Reuniuni.

Au încurs pentru loteria arangiată în favorul fondului școlii noastre de fete peste 1200 de obiecte alese, din cari am compus 1000 de câștiguri, cari — fără nici un preț de afecțiune — numai vre-o trei sute sînt de o valoare dela 50 cr. până 1 fl., ear' celelalte toate dela 1 până 40 fl.

Pe lîngă lucrurile de salon ale damelor noastre, o mulțime de lucruri de mână ale țerancei române sînt de toată frumșea.

Puține loterii arangiate spre scopuri filantropice se pot lauda cu premii atît de valoroase ca loteria noastră.

Premiile noastre sînt prețuite prin experți în peste 3000 fl.

Este us, că la astfel de întreprinderi se emit sorturi în valoare nominală de zece ori mai mare decît valoarea premiilor; noi însă, ținînd cont de publicul nostru, în continuu angajat la tot felul de contribuiri, am emis pentru 1000 de câștiguri numai 12,000 de sorturi à 50 cr. în valoare nominală de 6000 fl., va se dice nici duplul valorii premiilor, și numai de 12 ori mai multe decît câștigurile.

Femeia română ne-a obligat mult prin generositatea sa, acum apelăm mai cu samă la dărnicia bărbaților și cu deosebire a bravei noastre inteligințe, rugându-o ca prin cumpărarea sorturilor să ne înlesnească desfacerea loteriei.

Zelul cunoscut al Dvoastre pentru toate întreprinderile naționale, patriotice și filantropice, ne încurajază a Vă ruga cu toată încrederea, să binevoiiți a primi și a vinde sorturile alăturate aci în număr de . . .

Dacă din capul locului Veți afla, că în cercul Dvoastre nu se vor pute vinde toate sorturile primite, Vă rugăm ca cele superflue să ni le retrămiteți fără întărdiare, ca să le petrecem pe altă cale.

Tragerea la sorți se va efectua la 12 Ianuarie 1885 în prezența și sub controla unui comisar al autorității politice, conform ordinațiunii înaltului minister reg. de finanțe ddo 13 Noembrie 1884, Nr. 70,166; până atunci deci au să fie toate sorturile vîndute, ear' cele nevîndute returnate.

Vă rugăm deci, ca banii încursi și eventual sorturile nevîndute să ni se espedeze astfel, ca cel mult până la 5 Ianuarie 1885 se sosească aici, căci la din contră se vor considera de vîndute toate sorturile primite de Dvoastră.

Un catalog tipărit, în care în număr curent vor fi descrise toate câștigurile, Vi se va trimite la timpul său, dimpreună cu toți numerii trași la soarte, ca proprietarii sorturilor trase să se poată orienta și trimite sorturile la timp, ca astel să se evite ori-ce neplăcere, ce ar pute proveni din împregiurarea, că obiectele câștigate nu s'au ridicat la timpul prescrist.

În fine se observă, că premiile, cari vor căde pe sorturile nevîndute, sau cari nu se vor ridica în restimp de 30 de zile dela tragerea la sorți, se vor vinde la licitațiune publică tot în favorul fondului.

Primiți asigurarea deosebitei noastre consideratiuni.

Sibiu, la 25 Noembrie 1884.

Maria Cosma m. p., Anasztasia Toma m. p.,
președinta Reuniunii. secret. Reuniunii.

Posta ultimă.

Budapesta 3 Decembrie n. Casa deputațiilor. Contele Stefan Keglevich reflectând la desvoltările de ieri ale deputatului Grünwald dice, că guvernul poate face în țară numai politică de stat, ear' nici decum națională, căci o politică, națională ar însemna o politică de naționalități, și o astfel de politică, ce s'ar numi cu alte cuvinte maghiarisare, nu poate fi problema statului. Numai prin influența supremației noastre culturale ne este permis a înrîuri asupra naționalităților.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Deva 4 Noembrie n. George Secula, avocat, a reposat la 4 Decembrie în Deva.

Budapesta 4 Noembrie n. Deputația galițiană, care a venit încoace spre a mulțumi Maiestății Sale pentru mila cu privilegiul inundațiunii din Galiția, a fost astăzi prea grațios primită de monarhul în audiență deosebită.

Casa deputațiilor. Helfy interpeleză în privința însemnatei urcări a vămilor agricole intenționate de guvernul francez. Motivându-și interpelația oratorului accentuează, că o astfel de scire ar face și între împregiurări normale un efect deprimător, mai cu seamă, că Franția este un consument însemnat al produselor ungare; cu atît mai mult acum când economia rurală a Ungariei trebuie să lupte cu o adevărată calamitate. Deși guvernului nu-'i stau mijloace de putere la dispoziție, el totuși trebuie să nu se dee înderēt a se folosi de ori-ce mijloc, eventual ca convenția actuală cu Franția să fie privită drept delaturată. Interpelantul provoacă guvernul a da țerii deșlășire oficială despre pașii relativi.

Desbaterea budgetului. Au vorbit Lits (?), Hermann și Orbán pentru rezoluția lui Ugron. Cornel Abrányi face guvernul responsabil pentru stagnațiunea comerțului și a industriei; dînsul critică sează nefavorabil procederea guvernului că nu spriginesce inițiativa societății; primesce budgetul drept basă a desbaterii speciale; își rezervă votul de încredere la pertractarea legii financiare.

Paris, 4 Decembrie n. La recercarea președintelui republicii, Grevy, ministrul de interne Waldeck-Rousseau și-a retras dimisia.

Londra, 4 Decembrie n. Faima despre moartea Mahdîului nu se confirmă.

Washington, 4 Decembrie n. Senatului i s'a așternut un proiect de lege, ce suspendează baterea de dolari de argint.

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extras din foaia oficială.

Licitațiuni.

Se vând realitățile lui Ioan Căzan Dobrota din Cacova (604 fl.) în 15 Ianuarie 1885 la antistia comunală.

— Se vând diverse mobii ale lui George Pop din Mercurea în 23 și 24 Decembrie 1884.

— Se vând realitățile lui Szász István din Magyar-Fülpös (304 fl.) în 29 Decembrie 1884 la antistia comunală.

— Se vând realitățile lui Carol și Leontina Mückeln din Sângătîn (4595 fl.) în 5 Decembrie 1884.

Publicări.

Din partea tribunalului din Timișoara se provoacă ereții după Pavel Ianoș din Topolovețul-mic a-și valida drepturile de ereditate în 45 zile.

— Din partea judecătoriei cercuale din Făgăraș se provoacă ereții după Ioan Essigmann a-și valida drepturile de ereditate în 45 zile.

— Din partea tribunalului din Arad se provoacă ereții după Pavel Onică din Șiria a-și valida drepturile în 45 zile.

Edicte.

Din partea tribunalului din Sibiu se provoacă Ioan Fofeldea din Rehău a se înfățișa într'un an, căci la cazul din contră se va declara de mort.

Concure:

Din partea tribunalului din Cluj se deschide concurs asupra averii baronului Odón Kemény și a soției Sale Giza născ. Nagy. Insinuări până în 12 Ianuarie 1885. Pertractarea de licidare în 19 Ianuarie 1885.

— Din partea tribunalului din Timișoara se deschide Concurs asupra averii lui Sam. Schwarz din Buziaș. Insinuări până în 19 Ianuarie 1885. Alegerea administratorului masei în 21 Ianuarie 1885.

— Din partea tribunalului din Biserica-albă se deschide concurs asupra averii Amaliei Grecu din Oravița. Insinuări până în 31 Decembrie 1884. Pertractarea de licidare în 7 Ianuarie 1885.

Bibliografie.

Beiu, Vodă, Domn. Roman istoric de Teochar Alexi. Brosura dublă 11—12. Prețul 1 leu sau 40 cr.

„Biserica a și școlă.” Foaie bisericească, școlastică, literară și economică. Apare odată pe săptămână: Duminica. Arad 18/30 Noembrie 1884. Anul VIII. Nr. 47. Sumar: Un pecat rămas din bătrâni. — Tactul pedagogic. — Discursul pronunțat de P. S. S. părintele arhieriu Ghendie Enaceanu cu ocazia deschiderii facultății de teologie din București. — Diverse. — Concure.

„Revista societății Tinerimea Română.” București Septembrie 1884. Anul III. Nr. 8. Sumar: Congresul medicilor și farmacistilor români (Stemi). — Despre instituțiile medico-militare (N.). — Șerban Surugiu (novelă de N. G. Rădulescu). — Note asupra inteligenței maimuțelor, de M. I. Fischer. — Am visat (Stemi). — Simțul realului din „Le Roman Experimental” de Emile Zola, de R. — Centenarul lui Horia (poesie) de Alexandru I. Șonțu. — Românilor subjugăți (poesie) de N. Alexiu. — Versuri albe (poesie) de Viorel. — Dela țeară (poesie) de G. — Dascălul cântăreț (poesie, anecdotă populară) de N. I. Rădulescu. — Desilusiune (poesie) de N. Alexiu. — Teatrul național: Fântâna Blandusiei — Hamlet (Stemi). — Cronică științifică. — Viile. — Din societate.

Sciri economice.

Piața din Sibiu, 2 Decembrie. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 5.— până fl. 5.80, grâu mestecat 68 până 82 Kilo fl. 3.80 până fl. 4.60, sęcara 66 până 72 Kilo fl. 3.30 până fl. 3.90, orș 58 până 64 Kilo fl. 4.— până fl. 4.60, ovės 38 până 45 Kilo fl. 1.80 până fl. 2.40, cucuruzul 68 până 74 Kilo fl. 3.90 până fl. 4.50, mälaiul 74 până 82 Kilo fl. 5.— până fl. 6.—, crumpene 68 până 70 Kilo fl. 1.50 până fl. 1.70, semēntă de cânepă 49 până 50 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 7.— până fl. 8.—, lintea 78 până 82 Kilo fl. 11.— până fl. 12.—, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 5.— până fl. 6.—, păsat de grâu 100 Kilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 Kilo fl. 13.— Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slămina 100 Kilo fl. 55.— până fl. 60.—, unsoarea de porc fl. 54.— până fl. 56.—, sęc brut fl. 33.— până fl. 36.—, sęc de lumină fl. 50.— până fl. 51.—, lumini turnate de sęc fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fēn 100 Kilo fl. 1.80 până fl. 1.—, cânepa fl. 41.— până fl. 42.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spiritul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită Kilo 44 cr. carnea de vitel 38 până 45 cr., carnea de porc 46 până 50 cr., carnea de berbece 24 până 26 cr., ouē 10 cu 30 până 35 cr.

Piața din Făgăraș, 29 Noembrie. Grâu frumos hectolitra fl. 6.— până fl. 7.—; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 5.—; sęcara fl. 3.30 până fl. 3.40; cucuruzul fl. 3.— până fl. 4.—; ovėsul fl. 2.10 până fl. 2.25; semēnta de cânepă fl. 8.— până fl. 9.—; semēnta de in fl. — până fl. —; fasolea fl. 5.— până fl. 6.—; mazerea fl. 7.— până fl. 8.—; lintea fl. 9.— până fl. 10.—; crumpenele fl. — 80 până fl. 1.40, mälaiu fl. 8.— până fl. 8.90, sęc brut 100 Kilo fl. 40.— până fl. 42.—; unsoarea de porc 65—68, slămina 60—80; cânepa fl. 30.— până 40.— Un chilo carne de porc 44 cr.; carne de vită 42 cr.; carne de vițel 36 cr.; carne de mel — cr.; ouē 4 cu 10 cr.; chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de sęc 58 cr. până — cr.

Piața din Sighisoara, 29 Noembrie. Grâu curat hectolitra fl. 5.20 până fl. 6.20; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; sęcara fl. 3.20 până fl. 3.50; ovėsul fl. 2.— până fl. 2.30; cucuruzul fl. 4.50; fasolea fl. 4.50; crumpenele fl. 1.60; mazerea chilo 20 cr.; lintea 22 cr.; mälaiul 13 cr.; lumini de sęc chilo 60 cr.; săpunul 32 cr.; sęc brut 32 cr. sęc de vită fl. 1.—; unsoarea de porc 65 cr.; carnea de vită 40 cr.

LOTERIE.

Tragerea din 3 Decembrie st. n. Brunn: 38 33 28 79 41.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta

dela 3 Decembrie st. n. Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până —. 76—81 Kilo fl. — până —, (lângă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.10, (de Bacșka) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.35 până 7.90.

Sęcara (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.90 până 7.15 Orș (nutreț): 60—62 Kilo fl. 6.40 până 6.75; (de berărie) 62—64 Kilo fl. 6.90 până 9.60

Ovės (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.30 până 6.60. Cucuruz (de Banat): dela fl. 7.15 până 7.20; de alt soi fl. 7.10 până 7.15.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mälaiu (unguresc): fl. 6.20 până 8.20.

Impul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.26 până 8.27 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.82 până 7.85.

Sęcara (primăvară) — Kilo fl. 5.74 până 5.76 Cucuruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.97 până 5.98.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.5/8 până 12.5/8 Spirit (brut) 100 L. fl. 28.25 până 28.75

Bursa de București.

Cota oficială dela 28 Noembrie st. n. 1884.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Renta amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a României, Impr. oraș. București, Credit mob. rom., Act. de asig. Naționala, Sreșuri fonciare urbane (5%), Societ. const., Schimb 4 luni, Aur.

Bursa de Viena

din 3 Decembrie st. n. 1884.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Rentă de aur ung., hărtie, Imprumul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Despăgubire pentru dijma ung. de vin, Losuri pentru regularea Tisei și Segedin, Rentă de hărtie austriacă, Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărătesci, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Bursa de Budapesta

din 3 Decembrie st. n. 1884.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Rentă de aur ung., hărtie, Imprumul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune), Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune), Bonuri rurale ung., Rapița, Sęcara, Cucuruzul, Rapița, Spirit.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table showing train schedules between Budapest, Arad, Timișoara, Sibiu, and other stations. Columns include station names, train types (Tren de porcșano, Tren omnibus), and departure/arrival times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.